

GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata kwartalna
słp. 12.

N^{ER} 28.

Pojedynczy numer na wielo-
wym papierze gr. 10.

SOBOTA DNIA 5 LUTEGO 1851 ROKU.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr na 0° z	Therm:	Higro- métr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
7	27 6, 008	— 10. 8	— 11. 0			
4. 12	„ 5, 340	— 0 3	— 9, 0	Poł : wa słaby wschodni słaby	pochmurno	
3	„ 4, 687	— 0. 4	— 8, 2	„ „	„ „	
9	„ 3, 886	— 2. 0	— 7, 0	„ „	„ „	deszcz.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WARSZAWA 1 LUTEGO.

Głos Prezydującego w Rządzie Narodowym
Xiecia Adama Czartoryskiego miany w
połączonych Izbach Sejmowych, po
zakończonym wyborze Członków tegoż
rządu w d. 30 Stycznia r. b.

Cóż może być w życiu droższego, jak u-
fność i przychylność swoich współobywateli?
Raczułście mnie dziś tym drogim zaszczy-
tem obdarzyć, mianując mnie Prezesem Rzą-
du Narodowego; a wspomniawszy na przeszły
mój zawód przekonany jestem, że tem więk-
szy daliście mi w tym razie dowód zaufania.

W tak stanowczy chwili życia mego sądząc
że nie mogę wam i narodowi, lepijy całej
mój wdzięczności wynurzyć, i e moim po-
święceniem zapewnić, jak tłumacząc się w krótko-
ści, z długiego zawodu, i zdając wam sprawę
o dawnych i terażniejszych moich prze-
konaniach.

Was zrzędał: że połowa zebra życia mo-

iego przeszła w tój smutnej epoce, kiedy
imię Polski z karty Europy zmasane było i
kiedy dla oyczyzny, dla narodu, nic skąd
inąd nie można było uzyskać, tylko przez
Monarchę władającego większą częścią kraiu
naszego.

Zdarzyło się także, że ten Monarcha był
młodym, salachetnym, przychylnym Polsce
i Polakom.

Te rysy jego charakteru wznieciły na za-
wsze we mnie stałe przywiązanie do jego o-
soby; zdało mi się, że należy korzystać z
pomyślnego trafu, przyjąłem za cel i zasadę
mego postępowania, skojarzyć sławę szlache-
tnego Alexandra z uszczęśliwieniem i wskrze-
szeniem opuszczonej Polski.

Trudy Polaków w tój epoce dla oyczyzny
poniesione, nie miały i mieć niebędą gło-
śny świetności. Zapomnienie ich czeka —
Niebyły atoli bez zalety, ani też pozostały
bez skutku. — Do spełnienia wszystkich wi-
doków, dług w swych zamiarach dla Polski

mieodmiennego Alexandra, zabrakło tylko ostatniego czynu, połączenia prowincjów, czynu, którego nie słusznie odmówienie, dzisiejsze koleje sprowadziło.

W dziejach ludzkich, godnym zastanowienia potomości, pozostanie ówczesny obraz Polaków, którzy przez czas zagłady swojej oyczyzny, każdy na miejscu gdzie go los postawił, czy nad Sekwaną czy nad Newą, podług możliwości i położenia, nigdy nie przedstawiali tego czynić, co rozumieli prowadzącym do dobra oyczyzny, i o sobie wzajem niewiedząc, a z wielu miar przeciwnie działając, przecież w czuciach zgodni, i w dążeniu, do iednego celu zmierzali.

Moiem przekonaniem było, że Polska pozostając w związku z narodem iednego szczepu, przez długie w prawdzie, lecz spokojne, następne i nieprzerwane usiłowania, może z pewnością odzyskać nakoniec swą całość, odzyskać wszystkie skutki i prawa niepodległości. — To przekonanie kierowało moimi czynnościami, i było ich zasadą.

Lecz kilkanaścieletnie gwałcenie praw i konstytucyi, częste odstępianie od umówionego celu, liczne prześladowania, zniweczyły nadzieję, osłabiły przyjętą zasadę. — Wypadki zaś naszej rewolucyi, wstrzęsły ją do gruntu i uczyniły niepodobną do zastosowania.

Naród wyiawił niewątpliwe głośno w téj mierze przekonanie, zerwały się związki.

Cożkolwiek polityka doradzać może dla dobra kraju, każdego obywatela w takich okolicznościach jest świętym obowiązkiem do czucia, do woli narodu, tak wyraźnie, tak iednomyślnie objawianego, całym się sercem przylączć.

Tak czyniłem, sprawy narodu odstąpić, niezdzielić jego niebezpieczeństwa i losu, niepoświęcić siebie, kiedy tego ogólna wymagała potrzeba, uznałem przeciwnym głosowi sumienia.

Teraz gdy rozkazuiecie znowu, abym na czele stanął rządu narodowego, temiż powodami prowadzony, acz czyniąc całą moją nieudolność, i potrzebując już odpoczynku spracowanym siłom, przyjmuję ten chlubny ciężar waszą ręką nałożony; będę go nosił z dużą mocną i wytrwałą, niesądząc aby wolno komu było uchylać się od trudów wspólnych.

Lecz przyjmując powierzony mi urząd, ieden tylko warunek kładę, że go złożyć w każdym razie wolno mi będzie, skoro się przekonam, o niemożności służenia dłużey krajowi pożytecznie, i że w ciągu urzędowania Prezes niebędzie podpisywał przeciwnych iego przekonaniu postanowień.

Nieubiegający się za dostojności, niechciwy władzy, zawsze gotów będę za najmniejszem waszém skinieniem usunąć się od urzędu, którego nie pragnąłem, lecz którego obowiązki stale i sumiennie dopełniać będę.

Dla szczęśliwego powodzenia spraw krajowych, naywięcey teraz życzyć trzeba zgodności dążeń i zasad między szanownemi członkami rządu, na których czele mnie raczyliście postawić. Godny wybór cnotliwych mężów, daie otuchę, że ich czucie, charakter i sposób myślenia zastąpią ową iedność, tyle potrzebną w machinie rządowej.

Nowy rząd nie potrafi ocalić oyczyzny, jeśli nie będzie silnym i dzielnym, przez wiarę i całego narodu ufność. Bez ufności niema mocy.

Chcieycież go więc wspierać i niezaprzestajcie dodawać mu siły i dzielności, jeśli by się okazało, że iedy dosyć nieposiada. W siłę i dzielność rządu, zawarta jest przyszłość narodu.

W orężu, w męstwie, i zaciętey walce, w zwyciężkiem odparciu wrogów, jest cała nasza teraz nadzieja. Europa późniey przemówi. Tymczasem wypadła zachować przynajmniej

stosunki z sąsiedziemi niemieckimi dworami, i dać im przekonanie, że ich niepokoić bynajmniej nie chcemy.

Wypada resztę przychylniejszych nam krajów zapewnić, że zawsze gotowi będziemy posłuchać ich rady, i to czynić, co dla Europy okaże się dogodnym; wypada wreszcie przekonać ją, że nasza rewolucya jest prawdziwie polską, to jest, mającą za cel istność i niepodległość naszej oyczyzny, nie zaś przewrócenie wszystkich zasad towarzyskich i rozkrzewienie okropnych zarodków anarchii, od których się oswobodzić równie moralność jak polityka i głos całej Europy nakazuje.

W orężu, w uzbrojeniach, jest nasza terazniejsza nadzieja; do tego celu jedynie dążyć powinni, wszyscy prawi i nieodrodni Polacy. Nie czas teraz myśleć o instytucjach, o polepszeniach towarzyskich; szcęk broni, odejmuje możność dostatecznego namysłu, zmusza do pospiesznego działania; wolność nawet, ten najdroższy skarb człowieka, powinniśmy w chwilach grożącego niebezpieczeństwa poświęcić na czas, dla istności i niepodległości. Te ocalić jest najwyższą potrzebą, najwyższym prawem; téj życia potrzebie, niech wszelkie inne względy ustąpią.

Polegamy z chlubą na niezłomnym mężstwie naszych rycerzy. Jednakże nie należy ukrywać téj prawdy, że losy wojny, są zawsze niepewne. Jeśli Bóg da nam pierwsze zwycięstwo, łatwiej będzie działać. Lecz mężni rycerze! prawi Polacy! Rząd i wy szanowni narodu Reprezentanci! powinniście być przygotowani także przeciwne znosić wypadki, w klęskach dopiero, które jednak może nigdy nie nastąpią, w klęskach mówię, pokazać się może cała stałość nasza, i prawdziwa miłość oyczyzny; po przegranej, awolna ustępować kroku, i zawsze odpierać

napady, jest największym mężstwem żołnierza. Po przegranej, nigdy nierozpaczając, jest najwyższą cnotą rządu i obywatela.

Teraz właśnie, kiedy klęsk nie mamy się przyczyny obawiać, sądzę moim obowiązkiem, zwrócić na ich możność uwagę izb, i oświadczyć, że moim zdaniem, do żadnego miejsca szczególnego, los kraju, sprawa narodu, nie jest przywiązaną, i że póki pięćdziesiąt ziem polskich wolną pozostanie, póty należy wojsko i rząd istność narodu do ostátka i jak najdłużey bronić są winne.

Teraz pozwólcie raz jeszcze złożyć wam hołd méj wdzięczności, i kończąc wykrzyknąć: *Niech żyje Polska!*

Słychać, że sławny *Lafayette* ma sobie mieć przesłaną nominacyą na pierwszego grenadyera gwardyi narodowej warszawskiej.

Piszą z Anglii, że po odebraniu depesz od Dyktatora polskiego w Londynie, *Palmerston* wysłał natychmiast gońca do Petersburga, a poseł szwedzki naradziwszy się z ministrami, wyprawił kuryera do swego dworu.

W listach z Wilna nadesłanych przez Londyn do Paryża, donoszą, iż kroki nieprzyjacielskie między Polską a Rosyją, rozpoczną się około 10 Lutego. Podług tychże listów, między Polakami panuje największa zgodność, i cała ludność powstanie przeciwko napastnikom.

Dnia 29 stycznia rozstał się z tym światem JW. Józef Szczepan *Kozmian*, biskup kaliski, senator, orderu S. Stanisława kawaler.

(Z Gazet Warszawskich.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

PARYZ 18 Stycznia. — W wielu towarzystwach tutejszych mówią o przymierzu Francyi i Anglii przeciwko wkroczeniu wojska obcego do Polski.

Zapewniają, iż Poseł Francuzki w *Madrycie* podał tamecznemu Dworowi notę, w której wyznaczył dwunastodniowy czas do kategorycznej odpowiedzi, a przeciwnym razie, żądać będzie paszportu. — Rząd Hiszpański odkrył spisek uczniów w *Toledo, Alcala, San Isidro* i *Madrycie*; uwięziono 40 osób. Załoga w *Madrycie* stała przez dwa dni i tyleż nocy pod bronią.

Dowódca przysyłęj armii Reńskiej ma być Jenerał *Clauzel*.

Wczoraj wieczorem przybył tu Hrabia *Celles*, posłannik Belgicki. Przybycie jego tyce się (jak słyhać) wyboru Króla Belgijskiego, i zaciągnięcia pożyczki 25 milionów złotych Hollenderskich.

Monarcha nasz wysłał Pana *St. Aignan* w szczególném zleceniu do Szwajcaryi.

Mówią tu tu znowu o nowych dyplomatycznych układach, względem Belgii. Ma ona być Wielkiem Xięstwem, a na czele ięj rządu ma stanąć Xiążę *Aremberg* bogaty obywatel Belgijski.

LONDYN 14 *Stycznia*. — Traktat handlowy między Anglą i Francją będzie w krótcie zawarty. Wniosek w tęg mierze podany ze strony Francyi, jest w obecnej chwili przedmiotem układów dyplomatycznych między obudwoma krajami.

Kommunikacya między dworem w *Holyrood* i poselstwem hiszpańskim, odbywa się bardzo regularnie i czynnie. Otwarcie mówią, iż w miesiącu marcu xiążę *Angoulem* ma się udać z *Marmontem* i *Bourmontem* do Hiszpanii, dla obięcia dowództwa nad wojskiem, które się ma zgromadzić w *Pyreneach*. Wszystkie koszta, wszystkie poświęcenia jakie uczyni Hiszpania mają ię być zwrócone przez Francją po przywróceniu *Bourbonów*. Duszą tych komunikacyi i tęg intrygi, jest sam xiążę *Wellington*; pochlebia on sobie, iż w krótcie odzyska władzę i na nowo rozpocznie dzieło *Pitta*. U margrabiny *Salisbury* zgromadzi się jego stronnicy dla ułożenia planu wyprawy, przeciwko rzeczywistęj władzy. Ministerium terażniejsze niepostępuie i mniemają, iż nie utrzyma się po połączeniu parlamentu; jeżeli bowiem ministerium *Wellingtona* utraciło większość w Izbie niższej, to nieuzyska ię w Izbie wyższej, *Arystokraci* roziątrzeni na opiekę daną *Portugalczykom* z *Terceiry*, otwarcie oświadczają swoją nienawiść przeciwko *liberalistom*, iakichkolwiek bądź krajów, a nawet Francyi. Myli się, ktoby mniemał że *Francuzi* posiadają przychylnosc Anglii.

D O N I E S I E N I A.

Podpisany Notaryusz *W. M. Krakowa* z okręgiem, na żądanie *Sukcessorów* ś. p. *J.W. Józefa* z hrabiów *Wielopolskich Michałowskięj*, podkomorzyny *krakowskiej* i w skutek re-skryptu *Wys: Tryb:* z dnia 3 lutego r. b. ad *Nro 395* wydanego, uwiadomia publiczność, iż ruchomości po ś. p. *Józefie* z hrabiów *Wielopolskich Michałowskięj* pozostałe, inwentarzem spisane, mianowicie, suknie, bielizna, futra, zegary, powozy, książki, wina, na *Piasku* przy *Krakowie* pod *Kapucynami*, w pałacu pod *L. 139* stojącym, d. 10 lutego i następných r. b. przez publiczną licytacją, za gotową courant srebrną monetę sprzedane będą.

W *Krakowie* dnia 4 lutego 1831 r.

Leo Rawicz Pszczółkowski.

W dniu 8 lutego r. b. 1831 o godzinie 9tęj rano, odbędzie się na gruncie wsi *Czerlichowa* w okręgu wolnego miasta *Krakowa* w gminie tegoż nazwiska położony sprzedaż przez publiczną licytacją krów, i koni *furmańskich*, po ś. p. *Xiędzu Izidorze Teresińskim* *Komendarz* *czernichowskim* pozostałych, a to stósownie do polecenia *Trybunału*, o czem podpisany ma honor szanowną publiczność zawiadomić.

W *Krakowie* dnia 4 lutego 1831 r.

Andrzej Jaroszewski Not: Publ.